

Prof. dr Dimitrije Milovanović,
Emeritus professor Medicinskog fakulteta
Univerziteta u Beogradu

Recenzija rukopisa “**UVOD U KLINIČKU PSIHOPATOLOGIJU**
(Od simptoma do dijagnoze u psihijatriji)”, autora
prof dr Marka Munjize

Ceo rukopis se sastoji iz osam delova, tj. posebnih celina.

Prvi deo dat je na 243 strane podeljene u 18 poglavlja. Prva dva poglavlja obuhvataju uovodi deo posvećen definiciji pojava –simptomi, sindromi i psihopatologija. Narednih 11 poglavlja tretiraju poremećaje psihičkih funkcija uglavnom devet sazajnih funkcija koje izučavaju studenti medicine I drugi kao poremećaje dpoživljaja vremena, selfa I moralnosti. Preostala dva poglavlja obradjuju psihopatologiju razvojnog doba, psihopatologiju porodice I celokupnu psihopatologiju od značaja za sudsku psihijatriju.

Drugi deo počinje sa 244stranom a završava se sa 293-om stranom. Pet poglavlja tretiraju predrasude, verovanja, običaje utkane u psihopatologiju savrmenog života a zatim je učinjen osvrt na psihopatologiju nacionalnog karaktera.

Treći deo kroz jedno poglavlje obradjuje važnije znake i sindrome za psihijatriju s posebim osvrtom na syndrome u starijem životnom dobu. Njima su posvećene strane od 294 do 366.

Četvrti deo od 366 do 383 strane u jednom poglavlju proučava psihopatologiju socijalno-patoloških pojava.

Peti deo rukopisa verovatno najupečatljiviji za stručnjake sistematski void čitaoca kroz klasifikaciju mentalnih poremećaja, detaljno prikazuje Prvi intervju, iscrpno obradjuje psihički status da bi ga znalački uputio u obazrivo gradjenje psihijatrijske dijagnoze. To je i najobimniji deo i iznosi punih stotinu stranica teksta. Upravo sa ovim se završava materija za stručnjaka psihijatra, lekare na specijalizaciji iz psihijatrije i studente medicine.

Sedmi deo čini spisak tabela kojih podosta imau ovom rukopisu, što poboljšava kvalitet knjige I olakšava savladjivanje gradiva.

Šesti i osmi deo se odnose na rečnik važnijih simptoma, sindroma I znakova u psihijatriji I indeks pojmova.

Rečnikom i Indeksom pojmova mogu da se služe i laici i nemedicinski obrazovani sloj ljudi koji žele proširiti svoje znanje iz ove oblasti.

Posle pažljivog pročitavanja pojedinih delova i po dva puta evo moje procene priloženog rukopisa dr Marka Munjize “Uvod u kliničku psihopatologiju (od simptoma do dijagnoze). *Prvo*, već na prvi pogled sasvim je jasno da je autor uložio ogroman trud i silno vreme da bi stavio na papir u jedan okvir i uvio u jednu odoru ovako složenu i raznorodnu materiju kakva je pred nama. Ako bih je uporedjivao sa pooznatim knjigama iz ovog domena koje su preživele razna vremena I ostale priznate od svih generacija onda bi to bila knjiga Jaspersova “Opšta psihopatologija” koja je po zamisli samog autora imala za “visok cilj da služi lekarima i svima koji se tematski bave čovekom”. I dr Munjiza je takodje podelio rukopis: prve dve trećine visoko stručnog šrtiva je namnjeno lekarima, dok je preostali deo knjige namenjen širokom

krugu zainteresovanih za bolje razumevanje psihijatrije terminologije. *Drugo*, ovo delo je radjeno kao OMŽ svima pregaocima u psihijatriji i kliničkoj psihopatologiji gde je dr Munjiza učio, radio, saradjivao, sticao iskustvo, obogaćivao se saznanjima, proširivanjem vidika i izgradjivanjem kritičkog stava do konačnog izrastanja u ličnost kliničara, terapeuta, humaniste i edukatora. Osdista je malo onih koji su pisanom reči odali priznanje svima, ama baš svima, u ovoj maloj Srbiji i onoj velikoj državi Jugoslaviji kao što je to učinio dr Marko Munjiza. *Treće*, iako je dr Munjiza poznat i široj Javnosti kao psihijatar i professor Univerziteta u stvari u pitanju je preskroman čovek, tihi nenametljiv stvaraoc, neumorna krtica koji sistematski i temeljo obradjuje pojedine segmente iz opusa mentalnog zdravlja I iznosi na videlo knjigu po knjigu. Pre ove koja zaslužuje odličnu štamparsku opremu, Elitmedika je opremila jedinstvbenu publikaciju “Delirijum- u psihijatriji, neurologiji i somatskoj medicini”veoma potrebnoj literature lekarima na poslediplomskim studijama. *Četvrto*, ovaj rukopis- **“Uvod u kliničku psihopatologiju”** (*Od simptome do dijagnoze u psihijatriji*)-je najcelovitije bibliografsko ostvarenje na našem jeziku, veoma dokumentovano i scijencistički prikazano, utemeljeno na klasičnim postavka iz ove struke i dopunjeno svim inovacijama savremene kliničke i socijalne psihijatrije. *Peto*, autor je dosledno razvijao svoju misao, ojačavajući svaki stav mišljenima kOopetentnih autora, precizno i korektno interpretirajući ista, uz ispravno citiranje poimenice svakog autora. *Šesto*, posle svakog poglavlja data je opsežna literature što je trend modernih izdanja.

Sa puno poštovanja, iskrene pohvale i istinskog priznanja za uloženi napor, stvarno umeće i elaboraciju nesvakidašnjeg dela iz domena srpske psihijatrije s osibitim zadovoljstvom i preporukom predlažem štampanje ove dragocene knjige kao udžbenika za posediplomsku nastavu kandidata iz psihijatrije, psihologije i srodnih disciplina.

Beograd, proleće 2007.god.

Pro dr Dimitrije F. Milovanović,
neuropsihijatar